

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

NGUYỄN THỊ THU THỦY

**QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẠI THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Hà Nội - Năm 2018

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

NGUYỄN THỊ THU THỦY

**QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẠI THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 9. 34. 04. 10

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

HD1: PGS.TS. Nguyễn Thị Nguyệt

HD2: PGS. TS. Đào Văn Hiệp

Hà Nội - Năm 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận án là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi. Luận án đã sử dụng các số liệu có nguồn gốc rõ ràng, được công bố theo đúng quy định trong quá trình nghiên cứu. Những kết quả nghiên cứu mà luận án đạt được là do tôi tự tìm hiểu, phân tích một cách trung thực, khách quan.

Tác giả

Nguyễn Thị Thu Thủy

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và hoàn thành luận án, tôi đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ, động viên của gia đình, đồng nghiệp, quý thầy cô, Ban lãnh đạo Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, Ban lãnh đạo Trung tâm Tư vấn quản lý và Đào tạo;

Tác giả xin trân trọng cảm ơn sự hướng dẫn khoa học sâu sắc của hai giáo viên hướng dẫn là PGS.TS. Nguyễn Thị Nguyệt và PGS.TS. Đào Văn Hiệp, xin cảm ơn các nhà khoa học tại Viện nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương, bộ môn Quản lý kinh tế, các cán bộ Trung tâm tư vấn và Quản lý đào tạo đã tạo một môi trường nghiên cứu đầy tính khoa học và thuận lợi để NCS thực hiện luận án;

Tác giả cũng xin trân trọng cảm ơn: Sở Kế hoạch đầu tư Hải Phòng, Sở Tài nguyên môi trường Hải Phòng, Sở Lao động thương binh xã hội Hải Phòng, Sở Công thương Hải Phòng, Ban quản lý các khu kinh tế Hải Phòng, và các doanh nghiệp trong các khu công nghiệp Hải Phòng đã tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình điều tra, thu thập số liệu để thực hiện các nội dung của luận án;

Xin cảm ơn gia đình và đồng nghiệp, Thư viện quốc gia Việt Nam, Thư viện Viện quản lý kinh tế trung ương, Thư viện trường Đại học Hải Phòng đã giúp đỡ tác giả trong quá trình thực hiện đề tài luận án của mình.

Hà Nội, ngày 9 tháng 9 năm 2018

Tác giả

Nguyễn Thị Thu Thủy

MỤC LỤC

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vi
PHẦN MỞ ĐẦU	1
<i>1. Lý do nghiên cứu đề tài luận án.....</i>	<i>1</i>
<i>2. Mục đích, ý nghĩa của việc nghiên cứu đề tài luận án.....</i>	<i>3</i>
<i>3. Kết cấu của luận án.....</i>	<i>4</i>
Chương 1. TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU VỀ QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC KHU CÔNG NGHIỆP	5
<i>1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố liên quan đến quản lý phát triển bền vững các khu công nghiệp.....</i>	<i>5</i>
<i>1.1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở nước ngoài</i>	<i>5</i>
<i>1.1.2. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố trong nước.....</i>	<i>11</i>
<i>1.1.3. Những vấn đề thuộc đề tài luận án chưa được các công trình đã công bố nghiên cứu.....</i>	<i>25</i>
<i>1.1.4. Những vấn đề luận án sẽ tập trung nghiên cứu giải quyết.....</i>	<i>25</i>
<i>1. 2. Phương hướng giải quyết các vấn đề nghiên cứu của luận án</i>	<i>26</i>
<i>1.2.1. Mục tiêu nghiên cứu và các câu hỏi nghiên cứu.....</i>	<i>26</i>
<i>1.2.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài luận án</i>	<i>27</i>
<i>1.2.3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu đề tài luận án</i>	<i>28</i>
Chương 2. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC KHU CÔNG NGHIỆP	31
<i>2.1. Một số vấn đề khái quát về phát triển bền vững khu công nghiệp.....</i>	<i>31</i>
<i>2.1.1. Khái niệm, đặc điểm khu công nghiệp.....</i>	<i>31</i>
<i>2.1.2. Phát triển bền vững khu công nghiệp.....</i>	<i>32</i>
<i>2.2. Quản lý nhà nước đối với phát triển bền vững các khu công nghiệp</i>	<i>45</i>
<i>2.2.1. Khái niệm quản lý nhà nước đối với phát triển bền vững các KCN.....</i>	<i>45</i>

2.2.2. Nội dung quản lý nhà nước đối với phát triển bền vững các khu công nghiệp	46
2.2.3. Tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với phát triển bền vững các khu công nghiệp	49
2.2.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động quản lý nhà nước đối với phát triển bền vững các khu công nghiệp	55
2.2.5. Kinh nghiệm về quản lý phát triển bền vững các khu công nghiệp và bài học Việt Nam, cho thành phố Hải Phòng.....	58
Chương 3. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẠI THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG.....	72
3.1. Quá trình hình thành, phát triển các khu công nghiệp tại Hải Phòng.....	72
3.2. Phân tích thực trạng quản lý nhà nước đối với phát triển bền vững các khu công nghiệp tại Thành phố Hải Phòng.....	73
3.2.1. Thực trạng xây dựng chiến lược, hoạch định chính sách quản lý nhà nước nhằm mục tiêu phát triển bền vững các Khu công nghiệp Hải Phòng.....	73
3.2.2. Thực trạng ban hành khung khổ pháp lý nhằm hướng tới mục tiêu phát triển bền vững các khu công nghiệp trên địa bàn thành phố Hải Phòng	80
3.2.3. Thực trạng tổ chức thực hiện chiến lược, quy hoạch, kế hoạch và chính sách quản lý nhà nước đối với các khu công nghiệp Hải Phòng	84
3.2.4. Thực trạng kiểm tra, thanh tra, giám sát các hoạt động của các khu công nghiệp trên địa bàn thành phố Hải Phòng	116
3.3. Đánh giá chung thực trạng quản lý nhà nước về phát triển bền vững các khu công nghiệp tại Thành phố Hải Phòng	118
3.3.1. Thành tựu đạt được.....	118
3.3.2. Hạn chế còn tồn tại và nguyên nhân của hạn chế.....	120
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÁC KHU CÔNG NGHIỆP TẠI THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG.....	130

4.1. Bối cảnh trong nước và quốc tế tác động đến quản lý nhà nước đối với vấn đề phát triển bền vững các khu công nghiệp trên địa bàn Hải Phòng.....	130
4.1.1. Bối cảnh quốc tế.....	130
4.1.2. Bối cảnh trong nước	130
4.2. Định hướng nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với vấn đề phát triển bền vững các khu công nghiệp trên địa bàn thành phố Hải Phòng	134
4.3. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với vấn đề phát triển bền vững các khu công nghiệp tại thành phố Hải Phòng	136
4.3.1. Hoàn thiện quy hoạch các khu công nghiệp tại thành phố Hải Phòng.....	136
4.3.2. Nâng cao vai trò quản lý nhà nước của Ban quản lý các khu kinh tế Hải Phòng	139
4.3.4. Tăng cường phối hợp công tác quản lý nhà nước giữa các Sở, Ban, Ngành đối với vấn đề phát triển các khu công nghiệp trên địa bàn thành phố.....	145
4.3.5. Hoàn thiện công tác kiểm tra, thanh tra hoạt động của các khu công nghiệp trên địa bàn thành phố Hải Phòng	147
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ HƯỚNG NGHIÊN CỨU TIẾP SAU.....	149
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	vi
TÀI LIỆU THAM KHẢO	vii
PHỤ LỤC	xvi

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Cụm từ tiếng Việt
BQL	Ban quản lý
BVMT	Bảo vệ môi trường
CCN	Cụm công nghiệp
CN	Công nghiệp
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CTCP	Công ty cổ phần
DDI	Đầu tư trong nước
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
ĐVT	Đơn vị tính
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
HĐND	Hội đồng nhân dân
HN	Hà Nội
HP	Hải Phòng
KCN	Khu công nghiệp
KCX	Khu chế xuất
KCX	Khu chế xuất
KKT	Khu kinh tế
KT - XH	Kinh tế - xã hội
NN	Nhà nước
PTBV	Phát triển bền vững
QLNN	Quản lý Nhà nước
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TP	Thành phố
TP HCM	Thành phố Hồ Chí Minh
UBND	Ủy ban nhân dân
VN	Việt Nam

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3. 1. Tỷ lệ lấp đầy các KCN tại Hải Phòng (Tính đến hết năm 2017)	86
Bảng 3. 2. Kết quả thu hút vốn đầu tư vào KCN HP	92
Bảng 3. 3. Số vốn đầu tư của các DN trong KCN HP (Tính đến 31/12/2016)....	95
Bảng 3. 4. Đánh giá của các DN trong các KCN về những yếu tố môi trường kinh doanh của HP	98
Bảng 3. 5. Thu nhập bình quân của người lao động tại các KCN HP	108
Bảng 3. 6. Số lao động được đóng bảo hiểm xã hội (Tính đến T6/2017).....	110

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3. 1. Số dự án FDI đầu tư vào các KCN Hải Phòng.....	93
Biểu đồ 3. 2. Số vốn FDI đầu tư vào các KCN Hải Phòng.....	93
Biểu đồ 3. 3. Biểu đồ 3. Số dự án DDI đầu tư vào các KCN Hải Phòng	94
Biểu đồ 3. 4. Số vốn DDI đầu tư vào các KCN Hải Phòng	94
Biểu đồ 3. 5. Đánh giá của các DN trong các KCN HP về tổn thất do mất điện.	97
Biểu đồ 3.6. Đánh giá của các DN trong các KCN HP về chất lượng cấp nước.	97
Biểu đồ 3.7. Trả lời của DN về việc theo dõi xử lý ô nhiễm môi trường	105
Biểu đồ 3. 8. Trả lời của các DN về xử lý nước thải	106
Biểu đồ 3. 9. Đánh giá của công nhân tại các KCN HP về cuộc sống hiện tại..	109
Biểu đồ 3. 10. Tỷ lệ công nhân trong các KCN HP thuê nhà trọ.....	111
Biểu đồ 3. 11. Đánh giá về điều kiện nhà trọ của công nhân tại các KCN HP.	112

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1. 1. Quy trình nghiên cứu, giải quyết các vấn đề của luận án	30
Hình 2. 1. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý PTBV khu công nghiệp	42
Hình 3. 1. Mô hình tổ chức quản lý Nhà nước về KCN, KCX ở Việt Nam	88
Hình 3. 2. Sơ đồ tổ chức Ban quản lý các KKT Hải Phòng.....	90